

*Laholms kulturplan
2021–2024*

Laholm

STYRDOKUMENT
KULTURPLAN
2020-09-07
DNR: 2020-000135

Antagen av kommunfullmäktige
den 27 oktober 2020 § 101. Gäller från och
med den 1 januari 2021 till och med den 31
december 2024.

Laholms kulturplan 2021-2024

Inledning	3
Övergripande målsättning.....	4
Ansvarig nämnd.....	4
Kulturpolitiska utgångspunkter	4
Kultur- och utvecklingsnämndens resultatmål och önskade effekter	5
Kultur för alla – social hållbarhet	6
Integration.....	6
Barn och unga	7
Äldre	8
Ansvarsområden och arenor	8
Den offentliga konsten.....	8
Teckningsmuseet	9
Stadshusgalleriet.....	10
Kulturmiljön och kulturarvet	10
Laholms keramikmuseum.....	11
Gamla krukmakeriet	12
Lugnarohögen.....	12
Rådhuset	13
Laholms teater	13
Stadsparkscenen.....	14
Campus Laholm.....	14
Kulturskolan	14
Biblioteken och bokbussen	15
Kulturstödet	15
Digitalisering	16
Internationalisering.....	16
Övriga kulturarrangemang.....	17
Uppföljning	17
Uppföljning av överenskommelser om samverkan	17

Inledning

Att ge ett rakt svar på vad begreppet kultur innebär är knepigt. Kultur handlar om kommunikation, perspektiv, reflektion, kunskap, upplevelser, yttrandefrihet och konstnärligt skapande. Därom råder möjligen någon slags konsensus. Kultur är en mänsklig livsbetingelse med starkt egenvärde och ska inte endast motiveras med samhällseliga nyttoaspekter. Med det sagt vet vi att kultur kan främja tillväxt, utveckling, demokrati och välmående. Det är naturligtvis eftersträvansvärt så länge det inte leder till kompromisser av kulturens kvalitet och integritet. Kulturen ska utvecklas på egna villkor vilket blir den grundläggande framgångsfaktorn för kulturens bidrag till att öka kommunens (och regionens) attraktivitet och välbefinnande. Regelbundna kulturarrangemang, tillgängliga kulturarv, kulturella utbildningar, kulturella mötesplatser och ett engagerat civilsamhälle är med och lägger grunden för ett vitalt Laholm.

Laholms kulturplan ska respektera kulturens egenvärde och främja ett aktivt och mångfacetterat kulturliv för alla människor i alla åldrar. I förlängningen kommer det att stärka Laholms identitet, attraktions- och utvecklingskraft och bidra till kommunens övergripande vision: ”I Laholm vill vi bli fler för en starkare framtid. Här förenas livskvalitet och tillväxt för en hållbar utveckling”.

Laholms kulturplan är till stor del grundad i samtal med kommunens invånare, politiker, kulturorganisationer, föreningar, studieförbund och yrkesverksamma kulturskapare. De tankar, idéer och konkreta förslag som utkristalliserats genom åren har tillfört ett betydande kunskapsunderlag.

Laholms kulturplan omfattar åren 2021–2024 men är naturligtvis ett levande dokument som kommer att kompletteras och utvecklas vid behov. Det är viktigt att poängtera att planen endast beskriver VAD som ska göras inom kultur, inte HUR arbetet ska genomföras och inte hur andra enheter och/eller organisationer ska medverka. Kulturplanen interagerar dock med Laholms biblioteksplan och Kulturskolans enhetsplan, som är två separata dokument.

Kulturplanen definierar epitetet ”professionell” i enlighet med Region Hallands definition: ”Professionell är den kulturskapare eller upphovsperson som har sitt konstnärskap som yrke och som har dokumenterad utbildning, dokumenterad erfarenhet eller bådadera, inom sin konstart. En professionell kulturskapare kan verka inom en kulturinstitution eller i egen verksamhet.”

Laholms kulturplan omfattar i princip alla kommunala nämnder, enheter och bolag, men särskilt följande verksamheter:

- Teckningsmuseet
- Stadshusgalleriet
- Gamla krukmakeriet
- Laholms keramikmuseum

- Rådhuset
- Lugnarohögen
- Stadsparkscenen
- Kulturskolan
- Biblioteken och bokbussen
- Laholms teater
- Kulturmiljön och kulturarvet
- Kulturstödet
- Den offentliga konsten
- Tillfälliga kulturarrangemang med kommunen som arrangör/medarrangör på olika platser/scener runt om i kommunen.

Övergripande målsättning

Genom ett aktivt, framåtsträvande och mångfacetterat kulturliv – för alla människor i alla åldrar – ska Laholm bli en av Sveriges ledande kulturkommuner.

Ansvarig nämnd

Ansvarig nämnd är Kultur- och utvecklingsnämnden i Laholms kommun.

Kulturpolitiska utgångspunkter

Laholms kulturplan är skapad utifrån kommunens unika behov och förutsättningar.

I Laholms kommuns ”Vision 2040” formuleras följande:

I Laholm vill vi bli fler för en starkare framtid. Här förenas livskvalitet och tillväxt för en hållbar utveckling.

Laholms kommuns befolkningsmål är 30 000 invånare år 2040.

Kommunfullmäktiges vision anger färdriktningen och är grunden för kommunens utveckling, mål och ständiga förbättringar. Det finns fyra målområden med ett eller ett par resultatmål knutet till sig:

- Barn och unga med resultatmålet *Barn och ungas psykiska hälsa ska förbättras*
- Samhällsplanering med resultatmålet *Det är fler som trivs och vill leva och bo i Laholm*
- Utbildning, näringsliv och företagsamhet med resultatmålen *Fler är behöriga till gymnasiet och har förutsättningar för högre studier* och *Fler företagsetableringar och fler människor i arbete*

- Trygghet och folkhälsa med resultatmålet *Folkhälsan förbättras och tryggheten ökar i kommunen*

Målområdena och de gemensamma resultatmålen gäller i fyra år. Inom målområdena arbetar verksamheterna tvärs över organisationsgränserna med kommunens gemensamma processer. Nämnderna samarbetar genom att peka ut effekter kopplade till målen i sina respektive nämndsplaner.

Laholms kommun har ”Agenda 2030” – de globala målen för hållbar utveckling – som utgångspunkt för att på ett konkret sätt arbeta i riktning mot visionen och därmed också låta hållbar utveckling genomsyra all verksamhet. Målområdena genomsyras av de tre hållbarhetsperspektiven social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. I styrningen läggs även ett särskilt fokus läggs på barnrättsperspektivet samt digitaliseringsperspektivet. Till varje målområde i kommunplanen redogörs för kopplingar mellan kommunens målområden och de 17 globala målen.

Kultur- och utvecklingsnämndens resultatmål och önskade effekter

Kultur- och utvecklingsnämnden har ett stort ansvar i arbetet med att uppfylla målsättningar kring kommunens attraktivitet, tillväxt, utbildningsnivå, invånarnas välbefinnande och hög sysselsättningsgrad. Kultur- och utvecklingsnämndens nämndsplan 2020–2023 utgår från de fem tidigare nämnda resultatmålen och beskriver de effekter som nämnden vill uppnå. Av de totalt femton effekterna är följande särdeles viktiga för kulturplanen:

- Föreningsliv och kulturaktiviteter är inkluderande och sporra till kreativitet
Utanförskap minskar när fler erbjuds möjlighet till ett inkluderande sammanhang vilket kan leda till minskade samhällskostnader inom socialnämndens verksamhetsområde. Skapar förutsättningar för barns utveckling, rätt till lärande och meningsfull fritid.
- Aktiviteter och arrangemang syns och är tillgängliga i hela Laholms kommun
Att hela kommunen lever och utvecklas skapar ett mera jämlikt samhälle, minskar transportbehovet och bygger en större tilltro till samhällsstrukturen. Likabehandlingsperspektivet avseende såväl barn, ungdomar som övriga stärks. Resurssvaga grupper får enklare tillgång till aktiviteterna. Effektiviseringspotential finns i gränsytan mot lokala arrangörer, föreningar och byalag.
- Fler aktiva ungdomar inom föreningslivet, kulturaktiviteter och fritidsaktiviteter
Ökar barn och ungdomars möjligheter till psykisk hälsa och meningsfull fritid. Verkar förebyggande mot framtida samhällskostnader inom såväl kommunens som regionens ansvarsområden. Ökar medvetenheten om hållbara värden. Digitaliseringsperspektivet erbjuder stor effektiviseringspotential.

Kultur för alla – social hållbarhet

Kultur bidrar till delaktighet och inkludering, till god och jämlik hälsa, till livskvalité och till ett öppet och demokratiskt samhälle. I Laholms kommun ska alla människor ha lika rättigheter och möjligheter till att skapa och uppleva kultur – oavsett kön, etnisk och religiös tillhörighet, socioekonomiska villkor, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, funktionsnedsättning eller ålder. Varje människa är dock unik och komplex – ingen ska reduceras till enbart ursprung, kön, ålder etcetera. Vid analyser av ”publiksegment” är det i dag lika relevant att uppmärksamma hur utbudet pendlar mellan att vara ett socialt tidsfördriv eller en mer introvert och självförverkligande process.

Integration

Det lokala kulturlivet – och dess offentliga mötesplatser – spelar en viktig roll i arbetet med att överbrygga sociala avstånd mellan människor. Vi ska vara öppna för impulser och nya idéer som kan främja interkulturell utveckling. Vi skall omfamna de svenska traditionerna som ett sätt att integrera den mångfald av människor med olika etniska, kulturella och religiösa bakgrunder som väljer att bosätta sig i kommunen och samtidigt bejaka alla invånares unika särart, ursprung och kulturella bakgrund. Integration i Laholm är allas ansvar och ska kännetecknas av ömsesidig respekt och tolerans, lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Kulturenheten svarar bland annat för den välkomstceremoni som kommunfullmäktige anordnar på Sveriges nationaldag för nya svenska medborgare bosatta i kommunen.

Målsättning:

- främja kultur och kulturella mötesplatser för att överbrygga sociala avstånd mellan människor
- vara öppna för impulser och nya idéer för att främja interkulturell utveckling
- främja språkutveckling

Funktionsnedsatta

Nedsatt funktionsförmåga ska inte vara ett hinder för att kunna delta i det lokala kulturlivet. För att skapa tillgänglighet på lika villkor krävs insatser när det gäller såväl kulturlivets lokaler som dess information och verksamhet.

Målsättning:

- främja tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning
- främja dialog och samarbeten med lokala funktionshinderorganisationer

Barn och unga

Laholms kommun ska erbjuda ett kvalitativt och omväxlande kulturutbud för barn och unga. Biblioteken, Teckningsmuseet och Kulturskolan är viktiga aktörer i arbetet med att stärka alla barns och ungas möjligheter att uppleva och skapa kultur. En viktig del i arbetet är att främja dialog och samverkan med barn och unga, bland annat via olika typer av föreningar.

Kulturskolan i Laholm är öppen för elever från förskoleklass till och med gymnasiet. Det är en plats där barn och unga kan utveckla och stimulera sitt skapande och inspireras till ett eget och aktivt kulturengagemang. Kulturskolan erbjuder kurser inom kategorierna Bild & Media, Scenkonst och Musik. Kulturskolans lärare har undervisning i flera kurser på Osbecksgymnasiet, bland annat design, digitalt skapande och performing arts.

På kommunens bibliotek finns medier för alla åldrar och Stadsbiblioteket har en unik barnavdelning med konstprofil. På Stadsbiblioteket finns även ”Äppelhyllan” som tillhandahåller böcker för – och om – barn med funktionsnedsättning. Biblioteken arbetar med läs-, litteratur- och språkfrämjande insatser och anordnar barnteater, musikföreläsningar, babybokprat, sagostunder, skapande verksamhet, lovläsning m.m.

På Teckningsmuseet i Laholm ska barn och ungdomar få möjligheten att hitta en kreativ frizon. Museet lägger stor vikt vid barns och ungdomars egna skapande och erbjuder bland annat pedagogiska program för skolan. En trappa ner i museet finns en öppen tecknarateljé med konstnärsmaterial för stora och små.

Då bibliotekets bokbuss ska bytas ut vill vi se över möjligheten att ta över den och skapa en ”upplevelsebuss” – en mobil arena för kulturupplevelser, eget kreativt skapande, friskvård och sportaktiviteter.

Målsättning:

- stärka alla barns och ungas möjligheter att uppleva och skapa kultur
- främja barns och ungas språkutveckling
- stärka små barns språkutveckling
- inspirera barn och unga till ett eget och aktivt kulturengagemang
- främja dialog och samverkan med barn och unga
- främja dialog och samverkan med skolor, förskolor, fritids och fritidsgårdar
- se över möjligheten att skapa en ”upplevelsebuss” – en mobil arena för kulturupplevelser, eget kreativt skapande, friskvård och sportaktiviteter

Äldre

Laholm har en betydande andel medborgare i åldern 65+. Över riksgenomsnittet. Många äldre har svårt att ta del av kulturlivet på grund av ohälsa. Modern forskning har visat att kulturupplevelser kan förbättra allmänhälsan och lindra demens och andra neurodegenerativa sjukdomar. Ett utvecklat samarbete med äldreomsorgen och olika vårdinrättningar och föreningar är av stor vikt.

Utöver detta har ett regionalt avtal avseende ”kultur för äldre” tecknats mellan Region Halland och kommunernas kultur- och socialchefer. Här belyses långsiktig samverkan, ökad tillgänglighet, hög kvalitet och att ge målgruppen möjlighet att påverka utbudet.

Målsättning:

- fortsätta att utveckla samarbetet med äldreomsorgen och se över möjligheterna att göra kulturlivet än mer tillgängligt för kommunens äldre
- främja dialog och samverkan med målgruppen
- främja samarbete och dialog med olika vårdinrättningar och äldreboenden

Ansvarsområden och arenor

Den offentliga konsten

Laholm kallas ibland för ”den lilla staden med de stora konstverken”. På gator och torg runt om i kommunen återfinns inte mindre än trettioåttio offentliga konstverk, varav kommunen är ägare till tjugofem. Grunden till samlingen lades av Laholms legendariske borgmästare, Axel Malmquist, som köpte in totalt sexton skulpturer med hjälp av överskottet från de årliga teateruppsättningarna ”Lagaholmsspelen” (1933–1968).

Sedan flera år pågår ett omfattande renoveringsarbete med den platsspecifika konsten, varvid man så långt det är möjligt följer en framtagna bevarande- och skötselplan. Kultursekreteraren bistår även den privata sektorn med rådgivning i frågor rörande offentlig konst. Laholms kommuns målmedvetna arbete med underhåll av den offentliga konsten har på senare tid uppmärksamats nationellt. Förutom den platsspecifika konsten finns en så kallad löskonstsamling med verk för placering i kommunala lokaler. Kommunen tillämpar den så kallade procentregeln för konstnärlig gestaltning vid om- och nybyggnad av kommunala lokaler. Arbetet med konstnärlig gestaltning av offentliga byggnader görs i enlighet med LOU (Lagen om offentlig upphandling) och följer framtagna arbetsordning för samverkan med berörda.

Målsättning:

- profilera Laholm kring den offentliga konsten och förstärka konceptet ”den lilla staden med de stora konstverken”
- arbeta för att utöka antalet offentliga konstverk vart femte år
- fullfölja den framtagna bevarande- och skötselplanen för den platsspecifika konsten
- bistå den privata sektorn med rådgivning i frågor rörande offentlig konst
- bistå allmänheten med information om den offentliga konsten
- konsekvent tillämpa procentregeln för konstnärlig gestaltning vid om- och nybyggnad av kommunala lokaler
- verka för att samlingen med offentlig konst utvecklas och utökas med verk representerande nya genrer, till exempel ljud- respektive ljuskonst, land art etcetera
- verka för att samtliga tätorter i kommunen förses med offentlig konst
- verka för att nya bostadsområden förses med offentlig konst

Teckningsmuseet

Vid Hästtorget i centrala Laholm ligger Teckningsmuseet, Nordens enda museum för teckningskonst. Museets världsunika ambition är att lyfta fram teckningen som konststart och vara ett forum för såväl nya strömningar som historiska återblickar.

Teckningsmuseet har tre utställningsperioder per år med egenproducerade utställningar med inbjudna nordiska och internationella konstnärer/illustratörer samt verk ur samlingen. I regel visas två utställningar per period (en samtida och en från samlingen), men det kan variera. Stiftelsen Teckningsmuseet i Laholm, som är fristående från kommunen, ansvarar för museets samling. Det är även stiftelsen som äger samlingen. 2013 startades arbetet med att digitalisera samlingen (cirka 20 500 verk) och i skrivande stund är över 7 000 teckningar registrerade. Den publika verksamheten innefattar också guidningar, lov- och helgverkstäder, skolverksamhet, workshopar, föredrag, konserter m.m. I museet finns en museishop, en tecknarateljé och ett café. I huset återfinns också Laholms turistbyrå och Laholms keramikmuseum.

Målsättning:

- lyfta fram teckningen som konststart och vara ett forum för såväl nya strömningar som historiska återblickar
- visa unika utställningar – med nationellt och internationellt verksamma konstnärer/illustratörer – producerade exklusivt av och för museet
- genom skiftande utställningar eller programpunkter tillgängliggöra den omfattande samlingen som består av över 20 500 teckningar (samlingen ägs av Stiftelsen Teckningsmuseet i Laholm)

- vara en plats för upplevelser, samtal, fördjupning och eget skapande. Arbeta för att ge barn, unga och vuxna möjligheten att själva skapa, berätta och utveckla sin kreativitet i museets pedagogiska program, eller på egen hand med vägledande material i den öppna ateljén
- erbjuda pedagogiska program till skolklasser eller andra grupper som anpassas efter målgrupp och ålder
- vara en tillgänglig mötesplats för alla
- att vara en regional arena för kulturverksamhet
- se över möjligheten att skapa en inspirerande och tillgänglig digital kanal för Tecknarateljén och museets pedagogiska verksamhet
- tillgängliggöra samlingen för allmänheten via sajten digitaltmuseum.se

Stadshusgalleriet

Stadshusgalleriet är ett kommunalt drivet konstgalleri med målsättningen att spegla professionellt sydsvenskt konstliv av i dag med inriktning på olika genrer, tekniker och uttrycksformer, traditionella så väl som nyskapande.

Målsättning:

- erbjuda kvalitativa utställningar inom områdena konst och konsthantverk
- erbjuda ett varierat utställningsutbud avseende genrer, tekniker och uttrycksformer
- vara ett forum där professionella konstnärer möter en lokal publik

Kulturmiljön och kulturarvet

Laholm är Hallands äldsta stad med anor från tidig medeltid, men det har levat folk i området långt innan dess. Det vittnar inte minst den mycket rika förekomsten av fornlämningar om. Den internationellt ryktbara bronsåldersgraven Lugnarohögen i Hasslöv visar att här fanns en välutvecklad samhällstuktur redan för 3 000 år sedan (se separat rubrik). I Laholms kommun finns åtta statliga byggnadsminnen samt ett kulturresevat, vilket visar på ett arv med många kulturmiljöer av nationellt intresse som enligt lag skyddas åt eftervärlden. Det är kultur- och utvecklingsnämndens uppgift att verka för att även framledes bevara estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer.

Det är därför viktigt att dialogen med exempelvis kommunens samhällsbyggnads- och planeringskontor hålls levande och att de kulturhistoriska och estetiska aspekterna kommer med på ett tidigt skede i olika planarbeten. Kommunens geografiska placering vid kusten och Lagan och med några av de bördigaste åkermarkerna i Sverige har gjort att fisket och jordbruket fram till i dag varit dominerande näringskällor. Men ytterligare två näringsgrenar urskiljer sig tydligt genom historien – keramik och bing. Laholm var långt in på 1900-talet en av landets viktigaste keramikstäder.

Det var den goda tillgången på blålera, ved och handelsplatser som gjorde Laholm idealiskt för krukmakerinäringen. Laholms keramikmuseum visar keramik tillverkad på orten under förra seklet, då näringen tagit närmast industriartad form med export långt utanför landets gränser (se separat rubrik). En av de gamla krukmakeriverkstäderna i Gamleby finns bevarad och för kunskap vidare genom pedagogisk verksamhet öppen för allmänheten (se separat rubrik).

I Våxtorps socken blev stickning eller bindslöjd, på halländska ”binge”, redan på 1600-talet en viktig näringskälla som komplement till jordbruket i nödårstider. Ur binget har det genom århundradena utvecklats en rik mönsterskatt som är typisk för södra Halland. Kommunens hembygdsföreningar är ett viktigt nav i bevarandet av det lokala kulturarvet, genom sina samlingar av föremål från flydda tider och sitt omhändertagande av gamla gårds- och torpmiljöer. Föreningen Gamla Laholm bidrar genom sitt fotoarkiv och dokumentation kring detta till att kunskapen om staden och dess invånare förs vidare. Den viktigaste faktorn för ett lyckat kulturarvs- och kulturmiljöarbete är dock att få människor som bor och verkar på orten att känna stolthet för sin bygd och förstå sin roll i ett historiskt sammanhang. Här har kulturenheten tillsammans med skolan, folkbildningsorganisationerna och föreningslivet en viktig roll att fylla.

Målsättning:

- verka för att bevara och levandegöra estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer
- främja dialog och samarbeten med myndigheter, organisationer, föreningar och privata fastighetsägare för att lyfta kommunens värdefulla byggnader och miljöer
- verka för en utökad dialog med samhällsbyggnads- och planeringskontoret
- främja dialog och samarbete med regionens slöjduitvecklare för att bevara, förmedla och förnya kunskaper på slöjd och konsthantverksområdena
- främja dialog och samarbeten med regionala verksamheter och organisationer, kulturföreningar, skolor, kulturentreprenörer och näringsidkare för att bevara och levandegöra Laholms kommuns kulturarv.

Laholms keramikmuseum

Även om keramikverkstäderna i Laholm har flerhundraåriga traditioner var det först på 1930-talet som näringen tog industriartade former med verkstäderna *Firma Laholms Keramik* och *Jani-Keramik*. Laholms keramikmuseum (lokaliserat på Teckningsmuseets nedre plan) visar keramik tillverkad i staden under 1900-talet. Det är föremål som man i dag hittar på auktioner, loppmarknader och i dödsbon.

Kanske är det morgondagens antikviteter, men framför allt är de en del av Laholms moderna industrihistoria. Museet vill uppmärksamma och sprida kunskap, främst till de yngre generationerna, om denna del av kommunens kulturarv med förhoppning att de tar hand om

och vårdar dessa föremål. Museet visar dels en permanent utställning om laholmskeramikens utveckling under 1900-talet och dels mindre specialutställningar på samma tema.

Målsättning:

- bevara, synliggöra och tillgängliggöra det keramiska kulturarvet kopplat till Laholm och Halland
- främja dialog och samarbete med regionens slöjdkonsulenter för att bevara, förmedla och förnya kunskap om laholmskeramiken
- främja dialog och samarbeten med lokala keramiker för att förmedla kunskapen om dagens keramikverkstäder

Gamla krukmakeriet

Gamla krukmakeriet i Gamleby har likt staden i övrigt en anrik historia. Huset har varit ett tillhåll för keramiker sedan mitten av 1800-talet. En av de mer namnkunniga är Julius ”Pottelerius” Nilsson (1848–1923) från Simrishamn, som arbetade här runt sekelskiftet 1900. En keramiker är sedan 2016 anställd av kommunen för att bedriva pedagogisk verksamhet i Gamla krukmakeriet – detta som ett led i att synliggöra, bevara och utveckla det keramiska hantverket, men också det för Laholm så viktiga kulturarvet. Verksamheten riktar sig till både barn och vuxna. Under 2019 deltog Gamla krukmakeriet – ihop med bland annat Region Halland och Vårdcentralen centrum – i ett pilotprojekt för kulturunderstödd rehabilitering (KUR). Resultaten blev goda, framför allt mätte deltagarna (patienter i långtidssjukskrivning) bättre psykiskt.

- synliggöra, bevara och utveckla det keramiska hantverket
- synliggöra, bevara och utveckla det keramiska kulturarvet kopplat till Laholm och Halland
- synliggöra, bevara och utveckla Gamla krukmakeriet som kulturhistorisk byggnad
- främja lokala, regionala och internationella samarbeten
- se över möjligheten att samordna pedagogiska projekt med andra länder
- se över möjligheten att fortsätta samarbetet med kulturunderstödd rehabilitering (KUR) och/eller andra projekt som arbetar med liknande frågor

Lugnarohögen

Lugnarohögen i Hasslöv är en gravhög från yngre bronsåldern (cirka 800–600 f.Kr) som blev en smärre sensation när den grävdes fram 1926. Graven visade sig innehålla en stensättning i form av ett skepp, vilket var den första i sitt slag som påträffats i en bronsåldershöj i Sverige. Efter att högen iordningställdes byggde man en underjordisk gångtunnel från en angränsande stuga så allmänheten kunde se graven inifrån.

Lugnarohögen blev därefter ett populärt utflyktsmål för såväl skolor som arkeologer och historieintresserade turister. Graven var stängd under många år, men öppnade igen sommaren 2020 efter en omfattande renovering. Planen är att Lugnarohögen ska bli ett populärt besöksmål igen och gärna, på sikt, vara ett slags centrum för bronsåldersrelaterade evenemang och upplevelser. En avgörande framgångsfaktor i sammanhanget är att utveckla samarbetet med Region Halland, Länsstyrelsen och Hasslövs civilsamhälle.

Målsättning:

- hålla Lugnarohögen öppen för allmänheten med start sommaren 2020
- främja aktiviteter och evenemang med koppling till Lugnarohögen
- se över möjligheterna att utveckla Lugnarohögen till större besöksmål med fler upplevelser och aktiviteter

Rådhuset

Rådhuset på Stortorget i centrala Laholm stod klart 1794, efter en donation på 2 000 daler i silver. Stadens fältskär och arkitekt Johann Hausknecht svarade för ritningarna till den herrgårdsliknande byggnaden, som sedan dess renoverats två gånger: 1905 och 1941–1942. På södra rådhusgaveln finns Stig Blombergs mekaniska konstverk ”Riddarspelet”, som minner om freden i Laholm 1278. Sedan 2019 bedriver föreningen Gamla Laholm verksamhet i Rådhuset. Föreningen har fått i uppdrag av kommunen att öppna upp huset för allmänheten, med inriktning på kulturverksamhet. En stor del i detta är olika typer av samarbeten med lokala föreningar, företag och kulturskapare.

Målsättning:

- främja kulturella verksamheter och evenemang, gärna med lokal prägel, i Rådhuset

Laholms teater

Laholms teater, byggd 1913, kan stoltsera med en av kommunens vackraste interiörer. Teatern ägs av kommunen och hyrs ut av Kulturenheten till interna och externa arrangemang. Teatern har stor potential som kulturell mötesplats med sina 230 sittplatser och professionella ljud- och ljusanläggning.

Målsättning:

- främja arrangemang med professionella kulturskapare
- främja ett brett utbud av teater, konserter och föreläsningar för alla åldrar
- främja möjligheterna till ett utökat kulturutbud

Stadsparkscenen

Den nya och elegant designade scenen i Laholms stadspark stod klar sommaren 2017. Sedan dess har den brukats för såväl kommunala som privata initiativ – alltifrån nationaldagsfiranden till teaterföreställningar, tal och allsång. Stadsparkscenen kan bokas avgiftsfritt av vem som helst. Från kommunalt håll är det en utmärkt arena för säsongsbetonade evenemang som riktar sig till en bred allmänhet, exempelvis barnteaterföreställningar, nationaldagsfiranden och allsång. Vi bör också, beroende på programmets kvalité och målgrupp, vara öppna för att på ett eller annat sätt stötta privata initiativ. Scenens konstruktion och placering uppmuntrar (nästan fordrar) fri entré, men det finns inga formella hinder att ta betalt av publiken. Detta bör emellertid inte gälla evenemang som kommunen bokar och ansvarar för.

Målsättning:

- boka och/eller främja kulturevenemang på Stadsparkscenen

Campus Laholm

I Laholm finns det stor potential att utveckla det lokala kulturlivet. Redan nu har kommunen ett rikt utbud av kulturella utbildningar, aktiviteter och upplevelser, men där finns – som alltid – potential att förnya och förbättra. Campus Laholm är viktig arena i sammanhanget. Redan nu är Kulturskolans verksamhet inhyst i byggnaden, men här finns närmast gränslösa möjligheter till kulturell utveckling, inte minst genom diverse evenemang och mässor. De två scenerna, ”Blackbox” och stora aulan, är utrustade med professionellt ljud och ljus. Det finns också planer och önskemål att utveckla samarbetet med Aktivitetshuset. Vi bör även se över möjligheterna att inrätta fler fasta kulturverksamheter på Campus Laholm.

Målsättning:

- främja kulturella verksamheter, aktiviteter och evenemang på Campus Laholm
- se över möjligheterna att inrätta fler fasta kulturverksamheter på Campus Laholm

Kulturskolan

Kulturskolan startade som en kommunal musikskola 1975. I samband med att Kulturskolan ändrade sitt namn, utvidgades också verksamheten till att omfatta andra kulturella uttrycksformer. Kulturskolan är en frivillig verksamhet som erbjuder undervisning för barn och unga i Bild & Media (film, foto, animation, digitalt skapande, digital musik, bild och form och serieteckning), Scenkonst (teater, dans, baby- och småbarnsrytmik, sång, kör) och Musik (träblås, blåckblås, stränginstrument, stråkinstrument, piano, dragspel, slagverk,

orkester, band). Undervisningen sker utifrån varje elevs behov och förutsättningar och Kulturskolans ambition är att alla som vill erbjuds en plats.

Kulturskolan utvecklar, med hjälp av engagerade lärare och elevinflytande, flexibla undervisningsformer och tar gärna del av nya uttrycksområden som möter dagens förutsättningar och framtidens behov.

Kulturskolans lokaler finns på Campus Laholm, vilket ger möjligheter att samarbeta med både gymnasiet och andra verksamheter på plats. Kulturskolan är en naturlig del av hela Campus Laholms målsättning och utveckling. Kulturskolan har stor potential att utveckla och påverka det kulturella utbudet i Laholm, både på lång och kort sikt.

Biblioteken och bokbussen

I Laholms kommun finns det bibliotek i Laholm (Stadsbiblioteket), Knäred och Våxtorp. Biblioteksenheten har också en bokbuss som kör till ett åttiotal hållplatser i kommunen. I bibliotekssystemet ingår även biblioteken vid Vallbergaskolan, Glänningeskolan, Lagaholmsskolan och Campus Laholm. Dessa är ej öppna för allmänheten. Folkbiblioteken ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Laholms biblioteksenhet samarbetar med flera enheter inom kommunen, däribland kulturenheten och kulturskolan gällande evenemang och marknadsföring.

Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och lån ska vara avgiftsfria. De prioriterade grupperna är personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska. Folkbiblioteken har också i uppdrag att ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning. Se separat plan för mer information (Biblioteksplan 2020–2023).

Kulturstödet

I Laholms kommun finns det tio verksamma studieförbund samt ett stort antal föreningar och privata entreprenörer inom kulturområdet. De svarar för en betydande del av det mycket varierande kulturutbud som årligen erbjuds runt om i kommunen. För de skilda arrangörsgруппerna finns olika former av kulturstöd. De ideella kulturföreningarna omfattas av Laholms kommuns reglemente för bidragsgivning till föreningslivet innefattande lokalbidrag, aktivitetsbidrag, ledarutbildningsbidrag, så kallat övrigt bidrag samt bidrag till kulturarrangemang. Föreningslivet har även en lägre taxa vid förhyrning av kommunala lokaler, till exempel Laholms teater.

De privata kulturentreprenörerna står årligen bakom ett antal arrangemang av hög konstnärlig kvalitet. Sedan 2020 kan inte bara föreningar utan också företag, enskilda firmor och privatpersoner söka bidrag till kulturevenemang.

Det finns förstås ett antal kriterier, till exempel att evenemanget måste hålla hög konstnärlig kvalitet, vara öppet för allmänheten och äga rum i Laholms kommun. Stöd ges inte till vinstdrivande arrangemang.

Målsättning:

- ständigt utveckla och anpassa det kommunala kulturstödet för att stimulera till en ökad och mer mångfacetterad kulturverksamhet runt om i kommunen
- främja dialog och samarbeten med regionala verksamheter och organisationer, kulturföreningar, skolor, kulturentreprenörer och näringsidkare för att bevara och levandegöra Laholms kommuns kulturarv

Digitalisering

Digitaliseringen påverkar allt mer hur kultur konsumeras och produceras. Rätt hanterat kan digitalisering befrämja kommunikation och samarbeten med omvärlden, bland annat genom att tillgängliggöra konstsamlingar och arkiv för allmänheten. På så vis bidrar digitaliseringen till att ge fler människor möjligheten att uppleva kultur. En given förutsättning är att befolkningens digitala kompetens stärks och här kan kommunens bibliotek vara behjälpliga.

Målsättning:

- främja arbetet med digitalisering
- se över möjligheterna för utökad digitalisering av konstsamlingar, arkiv etcetera
- främja arbetet med att stärka den digitala kompetensen hos kommunens medborgare

Internationalisering

I en allt mer globaliserad värld är det viktigt att vara öppen för samarbete och utbyte med andra nationer. Internationalisering är viktigt ur flera aspekter. En ökad satsning på internationella kulturutbyten och evenemang kan bidra till såväl kommunal som regional utveckling och tillväxt. Inte minst kan det främja demokratiska processer och öka förståelsen för människors likheter/olikheter. Goda internationella förbindelser inom utbildning och kultur gör dessutom kommunen/regionen attraktiv för inflyttning både nationellt och internationellt. Kulturinstitutionen Art Inside Out, som drivs gemensamt av de halländska kommunerna och Region Halland, är en viktig aktör i sammanhanget. Även Teckningsmuseet har en viktig roll gällande kommunens kontakter och samarbeten med internationella konstnärer och kulturinstitutioner.

Målsättning:

- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan inom utbildning och kultur
- se över möjligheterna för utökad internationalisering inom utbildning och kultur

Övriga kulturarrangemang

Som tidigare nämnt så omfattar kulturplanen även alla tillfälliga kulturarrangemang som kommunen arrangerar/samarrangerar. Det kan handla om alltifrån teaterföreställningar i stadsparken till filmvisningar i samarbete med biografen. Även här bör vi vara öppna för återkommande arrangemang, som exempelvis Halland Opera & Vocal Festival eller seminarier som anknyter till historiska händelser. Vi ska dock inte vara rädda för att lägga ner arrangemang som inte nått det specifika arrangemangets målsättning.

Det pågår ett ständigt arbete med att främja och förbättra villkoren för ett vitalt och kvalitativt kulturliv. Några punkter är dock avgörande i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Målsättning:

- främja och eftersöka spetskompetens inom film, litteratur, dans, musik, konst, teater, formgivning, design, arkitektur, kulturhistoria etcetera
- verka för utökad dialog med invånare, föreningar, organisationer, företagare och fria kulturutövare
- vara öppna för nya samarbeten och infallsvinklar för att utveckla kulturutbudet och skapa nya mötesplatser
- främja kulturella aktiviteter och arrangemang i hela kommunen

Uppföljning

Kulturenheten följer årligen upp Laholms kulturplans övergripande mål och utvecklingsmöjligheter. Dessa ligger sedan till grund för dialoger på såväl kommunal som regional nivå.

Uppföljning av överenskommelser om samverkan

Kulturenheten och Region Halland följer gemensamt upp och utvärderar överenskommelser om samverkan. Kulturenheten redovisar årligen de insatser som gjorts för att genomföra överenskommelserna och analysera målpuppfyllelsen mot Region Halland.